

RODINA

2-3/2020

Nepoškvrnenej

Ďakujeme za štyridsaťpäť rokov

*Boh dal narásť malému semienku
trpiacich, chorých – vyvolených.
Požehnanie zoslal na skupinku
v modlitbe ružencov posvätných.*

*Ďakujeme ti, Panna Mária,
za lásku Srdca nepoškrvneného,
že si nás stále chránila,
v ruženci ukázala jeho.*

*Ďakujeme za zakladateľku,
obety sestry Bernadety.
Boh odmenil jej nezištnú lásku
kvetom, Rodinou mnohých detí.*

*Premnohé sú modlitby, obety
a kríže všetkých našich členov.
Ich cenu pozná len Boh presvätý
a spása bude ich odmenou.*

*Ďakujeme za kňazov a všetkých,
ktorí sa Bohu zasvätili.
Zapál' oheň lásky a posväť ich,
aby si nebo zaslúžili.*

*Vďaka ti patrí, Bože láskavý,
za všetkých našich dobrodincov,
žehnaj ich rodiny za námahy,
pokojom naplň jednotlivcov.*

Sr. M. Jaroslava

---

*Fotografia na prednej strane obálky:
Socha Panny Márie Kráľovnej pokoja vo farskom kostole v Dudinciach.
Foto: sr. M. Timotea*

Vydáva:

Rodina Nepoškvrnenej

038 31 VRÍCKO 190

☎ 043/493 37 41

ICO 17 057 221

e-mail:

rodinaneposkvrnenej@gmail.com

Bankové spojenie:

Číslo účtu: 18539362/0200

IBAN: SK27 0200 0000

0000 1853 9362

Zodpovedný redaktor:

Sr. ThLic. M. Alžbeta Lukasová

Redakčná rada:

Sr. M. Alica, Sr. M. Jaroslava,

Sr. M. Norberta, Sr. M. Timotea

Ilustrácie: Miroslav Lechan

Jazyková úprava:

Mgr. Danka Kubičková

Výchádza 5-krát ročne

Ročník XXVIII.

Evidenčné číslo: EV 3173/09

Tlačiareň: P+M v Turanoch

Cirkevné schválenie:

Rímskokatolícky

biskupský úrad

Banská Bystrica,

№. 400/01 z 26.3.2001

ISSN 1335-8030

Dátum vydania: jún 2020

Rodina Nepoškvrnenej spracúva osobné údaje v súlade s platnou právnou úpravou. Princípy ochrany osobných údajov, podľa ktorých postupuje, ako aj kontakt na zodpovednú osobu, sa nachádzajú na www.gdpr.kbs.sk.

Rodina Nepoškvrnenej oslavuje 45. výročie založenia tohto diela, ktoré od začiatku svojho jestvovania pomohlo mnohým ľuďom, urobilo veľmi veľa dobra s pomocou a pod mocnou ochranou našej Mamy, Nepoškvrnenej Panny Márie a vďaka obetavej práci, ktorú za tie roky vykonali tí, ktorí sa dali do služby v tomto diele, aby bol oslávený Boh, Panna Mária, aby sa konalo pre duše, pre ľudí, pre Cirkev veľa dobra.

Ovocie diela Rodiny Nepoškvrnenej cítili samotní chorí, ale cez ich modlitbu a obetované utrpenie i mnohí iní, ktorých tieto modlitby a obety podporovali a držali, aby sa mohlo konať Božie dielo v ľuďoch i vo svete. Ďakujem osobitne
(pokračovanie na nasledujúcej strane)

Obsah:

<i>Pri všetkom vzdávajte vďaky</i>	2
<i>Čítať Sväté písmo s vierou</i>	4
<i>Pod' za mnou a pracuj v mojej vinici</i>	7
<i>Cirkev vás potrebuje</i>	8
<i>Nemal sa narodiť</i>	12
<i>Úplné odpustky pre členov RN</i>	14
<i>Vďaka za otvorené srdcia</i>	19
<i>Panna Mária – Rozväzovačka uzlov</i>	21
<i>Cesta medaily</i>	24
<i>Svedectvá a spomienky</i>	27
<i>Fatima stále aktuálna</i>	30
<i>Svätý Michal – silný bojovník proti zlu</i>	33
<i>Ohlasy</i>	36
<i>Svedectvá z kríža</i>	38
<i>Informácie</i>	38
<i>Osemsmerovka</i>	40

za modlitby všetkých horlivých členov Rodiny Nepoškvrnenej, ktorými podporujete Svätého Otca a všetkých biskupov. Ďakujem za všetku pomoc chorým, ktorí sú na pomoc odkázaní a ktorí našli v Rodine Nepoškvrnenej svoje zázemie a spoločenstvo. Som rád a vďačný, že som mohol byť niekoľkokrát s chorými v rámci púte Rodiny Nepoškvrnenej na vzácnom mieste zjavení Panny Márie v Lurdoch. Zvlášť ďakujem aj za modlitby za mňa, aby som s Božou pomocou dokázal byť dobrým pastierom časti Cirkvi, ktorú mi Pán zveril cez Svätého Otca.

Prajem Rodine Nepoškvrnenej, aby si vždy udržala krásneho, zdravého ducha, ktorý je zárukou, že združenie pôjde svojou cestou podľa Božích predstáv, a tak v čase naplní Božie plány, ktoré ovplyvnia šťastnú večnú budúcnosť mnohých.

Spolu s vami ďakujem za tých požehnaných 45 rokov a vyprosujem všetkým potrebné milosti, Božie požehnanie, ochranu a pomoc Panny Márie.

Zo srdca vám všetkým žehnám

✠ *Mons. Stanislav Stolárik,*
rožňavský biskup

Pri všetkom vzdávajte vďaky

Vďačnosť je spôsob ako vyjadriť svoju vieru. Vzdávaním vďaky uznávame Boha za zdroj všetkého dobra. Vďaka je znakom nádeje, lebo cez Boha prichádza všetko dobro, je vyjadrením lásky a pokory. Celý náš život by mal byť neustálym úkonom vzdávania vďaky.

Začala som tieto riadky slovami sv. Pavla, ktorý nás starostlivo nabáda, tak ako prvých kresťanov, k vďačnosti: „*Pri všetkom vzdávajte vďaky, lebo je to Božia vôľa v Kristu Ježišovi pre vás.*“

Rodina Nepoškvrnenej mala na 16. mája 2020 naplánované stretnutie v Kostole Sedembolestnej Panny Márie vo farnosti Martin-Sever, kde sme všetci chceli ďakovať za 45 rokov, ktoré uplynuli od jej založenia. Naše stretnutie sa nemohlo uskutočniť pre situáciu, ktorú prežívame aj na našom Slovensku, pre rôzne opatrenia a obmedzenia v súvislosti s pandémiou koronavírusu.

Ale predsa sme sa stretli, aj keď iným spôsobom, ako sme boli po iné

roky zvyknutí. Naše duchovné stretnutie sa uskutočnilo od 1. apríla 2020, keď sme sa spoločne začali modliť Novénu k Pompejskej Panne Márii za ukončenie pandémie. Vďaka vám všetkým za horlivosť, s ktorou ste sa zapojili do modlitbového spoločenstva ako veľká rodina, ktorá je vždy spolu, keď treba pomáhať. Naozaj sme boli spolu spojení v modlitbe.

Mnohí ste nám napísali, ako ste zakusovali silu tejto modlitby. Lekárka, ktorá je dobrovoľníčkou RN, nám napísala: „Keď sme sa začali modliť ďakovnú časť novény, začal klesať počet nových prípadov korony. Bola som vďaka za toto obdobie stíšenia a modlitby, mala som naozaj čas a veľkú chuť modliť sa.“

Naša členka Betka s celou rodinou nám poslala list spolu tabuľkou,

do ktorej si s veľkou radosťou a dôverou denne značili svoje modlitby ruženca. V liste napísala: „Novéna spojila našu rodinu, rozšírila lásku, srdečnosť a pochopenie, byť jeden druhému stále na blízku svojou oporou a pomocou.“

V deň, na ktorý bolo naplánované stretnutie v Martine, sme mali peknú príležitosť spojiť sa duchovne prostredníctvom vysielania Rádia Lumen v priamom prenose svätej omše z Katedrály sv. Františka Xaverského, ktorá bola obetovaná za živých a zomrelých členov a za zakladateľku Rodiny Nepoškvrnenej sr. M. Bernadetu Pánčovú. Ďakovali sme za sestričku Bernadetu, že počúvala Pánov a Máriin hlas, aby na Slovensku, v Čechách a v zahraničí vznikla veľká duchovná mariánska Rodina, do ktorej môže patriť každý, kto sa chce zapojiť do modlitby posvätného ruženca. To je výsada každého člena Rodiny Nepoškvrnenej.

Rodina Nepoškvrnenej sa vždy vyznačovala silou modlitby a obety chorých, chudobných, opustených, väzňov, ale aj zdravých, ktorí ochotnou službou chcú a pomáhajú všetkým bez rozdielu. Modlitba je vždy najúčinnjšou formou vzdávania vďaka. Bohu je veľmi milé, keď

vidí našu vďačnosť voči tým, ktorí nám mnohými spôsobmi pomáhajú v našom každodennom živote. Preukazovanie vďačnosti nestojí veľa, ale prináša veľký úžitok.

Vždy nás povzbudí váš záujem jeden o druhého aj vďačnosť, ktorá je pre vás prirodzenou čnosťou, a odhaľuje vašu vnútornú hodnotu. Preukazujete ju aj tým najmenším prejavom lásky, radosťou a záujmom jeden o druhého.

Nikto nás lepšie nenaučí d'akovať ako Nepoškvrená Matka. Vždy sa na ňu obracajme a spolu s ňou d'akujme za požehnaných 45 rokov, ktorými nás viedla, sprevádzala a ochraňovala.

Mali sme veľkú túžbu spoločne sa stretnúť ešte v tomto roku, niekedy

v jeseni, a tak spoločne osláviť naše krásne jubileum. Po zverejnení informácií, že do konca roka nebude možné verejné zhromažďovanie nad 1000 ľudí, vám chceme oznámiť, že spoločne sa stretneme až na budúci rok 2021. Potom dodatočne oslávim 45 rokov založenia RN aj 30. výročie schválenia RN Apoštolskou stolicou.

Vďaka Bohu, Márii a vám všetkým, ktorí nám akýmkoľvek spôsobom pomáhate budovať toto Máriino dielo. Požívame vás, aby ste povzbudzovali ďalších ľudí k dennej modlitbe posvätného ruženca a takto rozširovali našu Rodinu o nových členov, ktorí svojou modlitbou budú Pánovi pomáhať pri záchrane duší a sveta.

sr. M. Alica

Čítať Sväté písmo s vierou

Dnes čítajú Sväté písmo aj vyznávači iných náboženstiev alebo dokonca aj ateisti. Nájdu v ňom informácie o najstarších kultúrach, literárne kompozície výnimočnej umeleckej hodnoty a myšlienky, ktoré ovplyvnili dejiny ľudstva. Okrem uvedených skutočností my, kresťania, berieme do rúk Sväté písmo v presvedčení, že je to smernica pre

naš život, ktorá nám ponúka pevné a nemenné hodnoty. Predpokladom duchovného čítania Svätého písma je hlad a smäd po Pánovom slove. Kto číta biblické texty len zo zvedavosti alebo povrchné, pre toho ostávajú uzavreté a nedostupné.

Sväté písmo vzniklo uprostred veriaceho spoločenstva a pre veriace spoločenstvo. Kto v ňom nevidí len

ľudské slovo, ale pristupuje k jeho čítaniu s vierou, že sa mu prihovára samotný Boh, nachádza v ňom požehnanie a posilu. Čítanie musí byť prepojené s prijímaním sviatostí, účasťou na liturgii, životom modlitby, prehĺbovaním duchovného života a skutkami lásky. Sväté písmo nekritizujeme, ale čítame ho na kolenách, lebo uznávame jeho autoritu pre náš život. Sväté písmo nám pomáha lepšie prežívať náš duchovný život a náš duchovný život nám pomáha lepšie pochopiť Sväté písmo. Správne poznanie biblického textu je prístupné len tomu, kto má živý vzťah k tomu, čo text hovorí. Bez vzťahu s Bohom sa Sväté písmo stane len textom z minulosti. V reholi cisterciánov sa vyžaduje, aby mních prvé verše prečítal na kolenách. Je to aj pre nás výzva. Skúsme sa modliť a čítať Sväté písmo na kolenách, samozrejme, ak nám to náš zdravotný stav dovolí.

Ťažkosti pri čítaní Božieho slova nevznikajú preto, že nepoznáme starobylé jazyky, históriu alebo kultúru alebo že nepoznáme metódu, ako ho vykladať. Pramenia z toho, že nemáme vieru, nie sme naladení na Božiu vlnovú dĺžku.

Chceme mať istotu, že čítame Sväté písmo správnym spôsobom? Osvedčenou školou jeho správneho čítania je život svätcov. Svätý Anton, opát, sa rozhodol pre pustovnícky život pod vplyvom Ježišových slov: „*Ak chceš byť dokonalý, choď, predaj, čo máš, rozďaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma!*“ (Mt 19, 21). Svätý Benedikt vo svojej Reguli odkazuje na Sväté písmo ako na „najsprávnejšiu normu ľudského života.“ V životopise svätého Františka z Assisi sa uvádza: „*Len čo začul, že Kristovi učeníci nemajú vlastniť ani zlato, ani striebro, ani peniaze, ani kapsu, ani chlieb, ani palicu na cestu, ani topánky, ani dve tuniky..., ihneď zaplesal v Duchu Svätom a zvolal: ,Toto chcem, toto žiadam, po tom túžim z celého srdca ‘!*“ Svätá Terezia Ježišova, karmelitánka, pripomína, že sám Ježiš jej zjavil, že „*všetko zlo na svete pochádza z toho, že sa nepozná jasne pravda*

Svätého písma. “ Svätci vynikali tým, že brali Sväté písmo ako normu, záväzok, nemanipulovali s ním, nezjednodušovali si ho kvôli pohodliu alebo vlastným výhodám. Je to čítanie bez kompromisov. Môžeme povedať, že svätci sú živým evanjeliom. Nám sa skôr stáva, že chceme, aby sa Božie slovo prispôbilo nám a nie my jemu. Boh však chce od nás slobodnú odpoveď zreleho učeníka, nie infantilných kresťanov, ktorí sa tvária, že nevidia, a hľadajú výhovorky, prečo nekonajú. Nech je Sväté písmo pre nás kompasom, ktorý nám ukazuje cestu, po ktorej máme kráčať.

Všetci učiteľia duchovného života a všetky metódy čítania Svätého písma zdôrazňujú dôležitosť ticha. V Starom zákone sa Boh neprihovára ani v ohni a zemetrasení, ale v tichom a lahodnom vánku (porov. 1 Kr 19, 11-13). Evanjelisti v Novom zákone predstavujú Ježiša, ktorý opustil zástupy a odišiel na osamelé miesto a tam sa modlil (porov. Mk 1, 35; Mt 14, 13; 17, 1; Lk 5, 16). Ticho po prečítaní úryvku zo Svätého písma nám umožňuje počúvať vnuknutia Ducha Svätého. Božie slovo vstupuje do nášho srdca a mysle. Tichom prejavujeme našu

podriadenosť Božiemu slovu. Ak chceme totiž počúvať Boží hlas, potrebujeme sa zbaviť všetkých ostatných hlasov – vonkajších aj vnútorných. Ľahšie je uzavrieť sa pred vonkajším hlukom, lebo stačí vyhľadať tiché miesto. Utišiť naše vnútorné hlasy vždy vyžaduje oveľa väčšie úsilie. Je potrebné uvedomiť si, že cez prečítaný biblický úryvok sa Boh prihovára konkrétne mne samému. Boh sa nám neprihovára ľudským hlasom. On k nám už prehovoril – skrze prečítané Božie slovo.

Umenie počúvať je hlavne umením vnútorného ticha nášho srdca. Ticho prebúdzá náš vnútorný sluch. Je to nasmerovanie nášho srdca na Boha, ktorý sa nám prihovára. Ticho umožňuje, aby toto jeho slovo preniklo do nášho vnútra. Ticho a mlčanie neznamená ničnerobenie – pasivitu človeka, ako by sme sa mohli mylne domnievať. Utišiť sa znamená počúvať Boha. Je to vnímanie Božieho posolstva. V tichu sa odohráva akoby „trávenie“ – porozumenie toho, čo sme čítali vo Svätom písme.

František Trstenský

Pod' za mnou a pracuj v mojej vinici

List novokňazom

Drahí bratia novokňazi, pred niekoľkými dňami som dočítala biblický román Rubínová žatva. Ústredným motívom príbehu boli vinice. Vinice, ktoré vinohradník ošetruje, orezáva a opatruje, aby priniesli hojnú úrodu. Miestami sa vinohrad podobá záhrade palíc a pri pohľade naň je ťažké si predstaviť, že raz zarodí... Ale keď sa naplní čas, vinohrad prináša úrodu hrozna, prináša plody práce, prináša požehnanie...

Drahí novokňazi,

aj Vy ste každý vo svojom srdci začuli Boží hlas: „Pod' za mnou a pracuj v mojej vinici... Pod' za mnou a pracuj pre mňa, pod' a pracuj so mnou. Neboj sa, lebo ja som s tebou!“

Na Pánovo pozvanie ste odvážne odpovedali svojim *áno* a vydali ste sa na cestu, ktorá je i bude náročná. Svätý pápež Ján Pavol II. povedal, že život je zverený človeku ako poklad, ktorý sa nesmie premárniť. Vy ste sa rozhodli venovať tento poklad Pánovi. Rozhodli ste sa byť tu nie pre seba, ale pre druhých, pre deti a mladých, seniorov, cho-

rých, opustených, biednych, odmietaných... a prinášať im Ježia a radosťnú zvesť, evanjelium.

Keď som v lete roku 2000 mala možnosť a milosť prežiť svoje prvé duchovné cvičenia s Rodinou Nepoškvrnenej vo Vrčku, ktoré pre nás viedla sestrička M. Bernadeta Pánčiová, rozprávala nám i o tom, aké je nesmierne dôležité modliť sa každý deň za kňazov, zvlášť za novokňazov. Tieto jej slová sa ma hlboko dotkli a po určitom čase som objavila modlitbu, v ktorej sú aj tieto slová: „Mária, Matka Krista, Matka všetkých kňazov na celom svete. Ty miluješ všetkých kňazov zvláštnym spôsobom, lebo práve oni sú tvojím najväčším pokladom. Oni sú živým obrazom tvojho Syna. Prosíme, pomáhaj všetkým kňazom, aby vedeli s láskou a odvahou pracovať pre Ježiša Krista, tvojho milovaného Syna, všade tam, kam ich pošle.“

Chcem Vás uistiť, drahí novokňazi, že na ceste, ktorou ste sa práve vybrali, nebudete nikdy a za žiadnych okolností sami a opustení. Za jednu ruku vás povedie Ježiš

a za druhú Matka Božia, Panna Mária. Mama a Syn sú tí, ktorí Vás budú viesť tam, kde to bude potrebné, tam, kde Vás budú práve potrebovať. A my, členovia Rodiny Nepoškvrnenej, Vás chceme každý deň podopierať svojimi modlitbami a drobnými obetami.

Rodina Nepoškvrnenej je veľká rodina, ktorá každý rok zvlášť pamätá na všetkých novokňazov a s láskou a radosťou Vám daruje duchovnú kyticu modlitieb, obiet, dobrých skutkov a malých sebazaprení.

Zo srdca Vám prajeme, aby Vás Pán mocne žehnal a chránil, nech Vám daruje zdravie a silu pre Vašu

zodpovednú službu v Pánovej viniči a Matka Božia, Panna Mária, nech Vás prikrýva svojim ochranným plášťom, aby ste vždy a za každých okolností mohli s odvahou kráčať po ceste, na ktorú Vás pozval Pán.

*Za Rodinu Nepoškvrnenej
členka Alexandra Hollá*

Cirkev vás potrebuje

Členovia Rodiny Nepoškvrnenej už od vzniku tohto duchovného spoločenstva v roku 1975 denne pri modlitbe posvätného ruženca pamätajú na Svätého Otca, otcov biskupov a kňazov. Od roku 1979 sa už mnohí členovia po zrelom uvážení rozhodli do konca svojho života modliť a prinášať obety sa niektorého z novokňazov. Medzi tých, ktorých už na ceste ku sviatostnej účasti na Kristovom kňazstve sprevádzali modlitby a obety chorých, patrí aj Mons. František Novajovský, ktorý v súčasnosti pôsobí na Štátnom sekretariáte vo Vatikáne.

Pamätáte si na svoje prvé stretnutie so sestričkou Bernadetou?

Neviem, či to bolo celkom prvé, ale určite si dodnes veľmi živo pamätám na stretnutie s ňou a ďalší-

mi jej spolusestrami – satmárkami v Tatrách. Bolo to v roku 1965, nasledujúcu nedeľu po mojom prvom svätom prijímaní. Boli sme ich spolu s mojimi rodičmi navštíviť

v Charitnom domove v Dolnom Smokovci, kde vtedy pôsobili. Vtedy som sa im pochválil, že som už sviatostne prijal Pána Ježiša.

Rodina Nepoškvrnenej si v tomto roku pripomína 45. výročie svojho založenia. Kedy ste sa dozvedeli, že prostredníctvom sestričky Bernadety bolo zasiate toto malé semienko dnes už veľkého duchovného spoločenstva?

O založení Rodiny Nepoškvrnenej som sa od sestričky dozvedel prakticky hneď a od tej doby sa pravidelne modliem za jej členov a na jej úmysly. Ani sa mi akosi nechce veriť, že odvtedy uplynulo už toľko rokov.

Patríte medzi tých, ktorí sa počas bývalého režimu niekoľkokrát bezvýsledne hlásili do seminára. Vtedy aj vás sestrička zverila do modlitieb viacerých chorých, členov RN. Vedeli ste o tom?

Bolo to už v čase mojich stredoškolských štúdií, keď mi sestrička bola často duchovnou radkyňou. Aj s jej pomocou a modlitbami sa vo mne formovalo duchovné povolanie. Vedel som, že sa za mňa modlí ona, aj to, že mňa i moje kňazské povolanie zverovala do modlitieb mnohých chorých. Dodnes som všetkým za to veľmi vd'ačný

a modliem sa za nich. Bola to práve ona, ktorá ma po opakovanom neprijatí do seminára usmernila na tajné štúdium teológie.

Mali ste možnosť stretnúť sa aj osobne s týmito chorými?

S niektorými som sa stretol viackrát, o ostatných som len z rozprávania sestričky vedel, že sa za mňa modlia a obetujú. Vždy som také stretnutie, zvlášť s ťažko chorými ležiacimi pacientmi, považoval za milosť a boli pre mňa povzbudením aj v povolani.

Počas svojej ilegálnej prípravy na kňazstvo a aj neskôr po vašej tajnej kňazskej vysviacke ste neraz ako šofér putovali so zakladateľkou RN po celom Slovensku a navštevovali ste chorých. Ako ste prežívali tieto stretnutia?

Bolo to tak trochu aj dobrodružné. Dnes si na to s úsmevom spomínam. Sestričku totiž niektorí chorí poznali ako rehoľnicu iní ako laičku, s ktorou boli v písomnom styku. Podobne aj niektorí príbuzní chorých nevedeli, že je rehoľnicou. Preto sa v aute počas jazdy vhodne prezliekala. V podstate len vymenila rehoľný závoj za nejakú čiapku alebo šatku. Nikdy sa to neobišlo bez veselých komentárov a poznámok nás, spolucestujúcich. Toto

putovanie za chorými bolo pre mňa vždy veľkým zážitkom a prípravou do budúcnosti. Hneď po naštartovaní sme začali modlitbou, duchovným slovom, rozjímaním, potom nasledoval ruženec, spev. Dodnes sa snažím počas jazdy autom, ak to situácia dovoľuje, zachovať si tento poriadok. No a potom stretnutie s chorými... Mnohých som videl po prvý raz. Išlo často o veľmi ťažké stavy ležiacich pacientov. Pokojné, trpezlivé znášanie niekedy aj dlhoročného utrpenia mnohých z nich v nehybnosti na posteli – odkázani na pomoc druhých – ma presvedčovalo, že ak chorý dokáže svoj stav prijať a dať mu zmysel, prináša to obrovský úžitok, a to nielen pre neho, ale aj pre ošetrojúcich.

Sestrička Bernadeta bola asi jediným svedkom Vašej kňazskej vysviacky. Prečo práve ona?

Sestrička nebola pri vysviacke, tam sme boli len dvaja – otec (vtedy) biskup Ján Chryzostom Korec a ja. Ale hneď po vysviacke mi otec biskup dovolil, že jej môžem o vysviacke povedať. Vedel totiž o tom, že práve ona mi významne pomohla ku kňazstvu. Keďže niekoľko dní po vysviacke prišla do Bratislavy, bola prítomná na svätej omši, ktorú som slúžil, sa-

mozrejme tajne, v súkromí. Takže takmer rok patrila k pár ľuďom, ktorí o vysviacke vedeli.

Ako dnes vnímate Rodinu Nepoškvrnenej? V čom vidíte jej prínos pre chorých a pre tých, ktorí sa o nich s láskou starajú?

Ak človek trpí, je mu vždy ľahšie, keď vie, že jeho utrpenie má zmysel a môže priniesť úžitok. Povedomie duchovného zázemia a duchovného spojenia, ktoré RN vytvára, je veľmi dôležité. Mnohí sa práve v chorobe a utrpení utvrdili vo viere, prípadne ju našli či sa obrátili. Vedomie, že sa spájam s trpiacim Kristom, síce utrpenie fyzicky neodstráni ani nezmenší, ale pomáha ho prekonať a ľahšie znášať. No a pre príbuzných či odborných zdravotníckych pracovníkov v rôznych sociálnych zariadeniach, ktorí sa o chorých s láskou starajú, stále platí evanjeliové: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25, 40).

Čo vás najviac oslovilo na živote sestričky?

Odkedy som sestričku Bernadetu poznal, bola ťažko postihnutá, chodila s barlami, neskôr na invalidnom vozíku. V živote prekonala viacero ťažkých, nebezpečných

a bolestivých operácií, ale nikdy som ju nepočul sťažovať sa – a to nielen na svoj zdravotný stav. Naopak, dokázala si to aj zľahčiť nejakou vtipnou poznámkou. Všetci by sme sa dennodenne mali učiť menej nariekať, nesťažovať sa na to i ono, nehľadiet iba na seba a na svoje problémy, ale vidieť aj druhých okolo seba, ktorým môžeme byť užitoční.

V posledných rokoch pôsobíte v blízkosti Svätého Otca Františka a asi dvakrát ste mali možnosť osobne mu odovzdať duchovnú kyticu k Vianociam, ktorú pre neho pripravili členovia RN. Ako na tento duchovný darček Svätý Otec zareagoval?

Svätému Otcovi som vždy v krátkosti vysvetlil, o akú duchovnú kyticu ide a kto mu ju posiela, kto

sa to za neho obetuje a modlí. Pri jej preberaní poďakoval, ale pri následnom stretnutí, keď si ju už medzičasom mohol pokojne prečítať, vždy sa opakovane poďakoval. Myslím, že aj to spôsobilo, že veľmi dobre vie, že na Slovensku sa za neho modlia, že tam má svoje modlitebné zázemie, o ktoré sa môže oprieť.

Čo by ste chceli zapriať Rodine Nepoškvrnenej k jej jubileu?

Aby pod ochranou našej Nepoškvrnenej Matky, ktorej meno nosí, vždy rástla nielen počtom, ale aj svätosťou jej členov.

S čím by ste sa ešte v súvislosti so sestričkou Bernadetou alebo RN chceli podeliť s čitateľmi?

Opakovane chcem a aj musím vyjadriť vďačnosť mnohým známym i neznámym, živým aj už zosnulým členom, ktorí sa modlia a obetujú, pre ktorých je invalidný vozík či lôžko obetným oltárom, na ktorom posväcujú svoje bolesti a obetujú ich za Cirkev a za jej potreby. Vďačnosť za seba i za mnohých spolubratov, o ktorých viem, že sa za nich obetujú a modlia. V dnešnej dobe Cirkev potrebuje práve takéto živé hrdinské obete, ktoré dokážu pretransformovať bolesť a utrpenie na požehnanie.

Za rozhovor ďakuje sr. M. Alžbeta

Nemal sa narodiť

– Peter, mohol by si sa zajtra zastaviť na fare? Dohodli by sme tvoje blížiace sa primície, – oslovil starší kňaz mladíka v reverende.

– Veľmi rád, pán farár, práve som sa vás chcel opýtať, kedy by som mohol za vami prísť, – odpovedá mladý diakon, – lebo už o pár dní sa vraciam späť do seminára.

V pondelok dopoludnia zašiel Peter na faru. Spolu s pánom farárom uvažovali, čo všetko je potrebné na primície pripraviť. Termín vysviacky a primícií už vedeli. Keďže to bude v máji, Peter by rád slúžil svoju prvú svätú omšu ako votívnu o Panne Márii. Dohodli spolu všetko potrebné a nakoniec sa starostlivý pán farár opýtal:

– Peter, vieš, býva zvykom, že novokňaz ide do kostola v sprievode z rodičovského domu. Ako to urobíme v tvojom prípade?

– Pán farár, uvažoval som o tom. Mal by som jeden návrh, ale neviem, čo na to poviete. Môj rodičovský dom síce stojí, ale rodičia sú už v dome nebeského Otca. Mamka zomrela, keď som bol druhákom v seminári a otca si povolal Pán Boh ani nie dva roky po nej.

Bol by som rád, keby sprievod do kostola šiel od hrobu mojich rodičov. Spoločne by sme sa pri ich hrobe pomodlili, a potom by sme mohli ísť do kostola. Cintorín je však od kostola dosť ďaleko a vám by to už asi robilo problém. A ja by som bol rád, keby ste ma k oltáru viedli vy.

– A čo povieš na to, keby sme požiadali nášho bývalého pána kaplána, ktorý poznal tvojich rodičov, aby mal na cintoríne krátku pobožnosť on? Ja by som vás počkal pri bráne kostola a spolu by sme ako starší a mladší brat v kňazskej službe prišli k oltáru.

– Dobre, pán farár. Napíšem pánu kaplánovi Andrejovi. Určite to rád urobí.

Peter sa vrátil do seminára. Pokračoval v štúdiu a aj po duchovnej stránke sa horlivo pripravoval na významnú udalosť svojho života. Vo svojich modlitbách často myslel aj na svojich obetavých rodičov, Annu a Michala, a ďakoval im za to, že mu dali život, za ich príklad a dobrú kresťanskú výchovu.

Tých pár mesiacov ubehlo veľmi rýchlo. Pre malú farnosť nadišla dlho

očakávaná nedeľa, v ktorú ich rodák, teraz už novokňaz Peter, prvýkrát pristúpi k oltáru. Už ako malý chlapec prichádzal do kostola spolu s rodičmi a súrodencami. Ešte skôr ako pristúpil k prvému svätému prijímaniu, začal miništrovať. Dnes však bude stáť pri oltári už nie ako miništrant, ale prvýkrát ako kňaz.

Na cintoríne sa pri hrobe rodičov novokňaza zišlo mnoho veriacich. Peter nechal všetko na kňaza Andreja. Nevedel, aký priebeh bude mať krátka pobožnosť. Na to, čo sa vtedy odohralo, nezabudne nielen novokňaz, ale určite ani nikto z tých, ktorí boli vtedy na cintoríne.

– Pred viacerými rokmi sa v tejto malej dedinke, – začal kňaz, – pod srdcom istej matky, pani Anny, počal nový život. Matka i otec sa veľmi tešili na svoje ďalšie dieťa. Jedného dňa istá „dobromyseľná“ susedka, vzdialená príbuzná, zastavila

matku a rázne prehlásila: „Toto decko sa nesmie narodiť!!! Kto ho dochová? Máte už doma päť detí a toto šieste vám naozaj netreba. Ty aj tvoj muž už nie ste najmladší. Rozumela si, to decko sa nesmie narodiť!“

Pani Annu to zarazilo. Po chvíľke ticha pevným hlasom povedala: „I keby som vedela, že stojím nad vlastným hrobom, nebudem vrahom svojho dieťaťa. Pán Boh nám ho požehnal, on nám dá silu postarať sa o neho a vychovať z neho dobré Božie dieťa. Vraždiť nebudem!“ – Aj vďaka veľkej podpore svojho manžela, – pokračoval kňaz, – mamka dieťa donosila a priviedla na svet zdravého syna. Keby sa nebola zachovala takto hrdinsky, koho by bola zabila?

Kňaz stíchol. Len málo ľudí vedelo, o kom je reč. Po chvíľke ticha otec Andrej pokračoval:

– Peter, ty vieš, koho by bola zabila táto matka, keby sa nerozhodla tak, ako sa rozhodla. Áno, bola by zabila teba. To ty si sa nemal narodiť. Drahí bratia a sestry, áno bola by zabila kňaza. My by sme tu dnes nestáli a vaša farnosť by dnes neslávila primície.

Zavládlo ticho. Mnohí si utierali slzy. Nehanbil sa za nich ani novokňaz Peter.

Po krátkej modlitbe za zomrelých rodičov a prosbe, aby svojim príhovorom u Boha pomáhali synovi na jeho kňazskej ceste, sa vydal sprievod do kostola.

Pri bráne kostola ich čakal pán farár, aby spolu s novokňazom a ďalšími kňazmi pristúpili k Božiemu oltáru.

Po svätej omši sa novokňaz priznal otcovi Andrejovi:

– Andrej, nečakal som, že budeš hovoriť o mojom narodení, ku ktorému podľa mienky niektorých ľudí nemalo dôjsť. Vedel som o tom všetkom, ale nikdy som to tak hlboko neprežil ako dnes pri hrobe rodičov. Vlastne až dnes som si uvedomil, že keby sa mamka a otec boli rozhodli poslúchnuť údajne dobre mienenu radu susedky, bolo by došlo k vražde kňaza. Ešte raz ďakujem Bohu, ale aj svojim rodičom za dar

života a ďakujem aj tebe. Vieš, Andrej, celou cestou do kostola mi v srdci zneli slová z Knihy proroka Jeremiáša: „Skôr než som ťa utvoril v matkinom živote, poznal som ťa, skôr než si vyšiel z lona, zasvätil som ťa...“ a k tomu som ako svoju odpoveď Bohu na tieto jeho slová pridával slová žalmu: „Utkal si ma v živote mojej matky. Chválim ťa, že si ma utvoril tak zázračne.“

Od týchto primícií ubehlo už pár desiatok rokov. Napriek tomu otec Peter aj s odstupom času s dojatím spomínal na tieto chvíle a prezradil: „Už niekoľko rokov vždy, keď na poludnie zvonia zvony na Anjel Pána, ďakujem Bohu za vtelenie Božieho Syna i za moje počatie. Zároveň ďakujem Panne Márii i mojej mame za ich odhodlané *áno*, ktoré dali Bohu.“

Spracovala sr. M. Alžbeta

Úplné odpustky pre členov RN

Je nám už známe, že Apoštolská penitenciária na základe právomoci, ktorú jej udelil Svätý Otec, ochotne vyhovela žiadosti predstavených Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok a dekrétom z 22. novembra 2018 ochotne udelila úplné odpustky, ktoré môžu získať len členovia Rodiny Nepoškrvnenej. Odpustky je možné získať za obvyklých podmienok (sviatostná spoveď, eucharistické prijímanie a modlitba na úmysel Svätého Otca).

Tieto odpustky môžu získať členov Rodiny Nepoškvrnenej v niektoré významné dni tejto veľkej duchovnej rodiny, pri spoločných stretnutiach alebo pri niektorých konkrétnych úkonoch. V predhádzajúcom čísle nášho časopisu sme si priblížili dve z týchto príležitostí: Svetový deň chorých – 11. február – a každoročné stretnutie členov Rodiny Nepoškvrnenej. Dnes sa chceme venovať ďalším dvom významným dňom.

Výročný deň založenia Rodiny Nepoškvrnenej – 18. máj

Prečo práve tento deň? V dnešnej dobe zvyknú ľudia každoročne oslavovať svoje narodeniny, slávnostnejšie oslavujú životné jubileá. Tak je tomu aj v prípade rôznych organizácií a združení. Aj Rodina Nepoškvrnenej má deň, v ktorý sa „narodila“, ako to zvykla hovoriť jej zakladateľka sestra M. Bernadeta Pánčiová. Bolo to na Turíce v roku 1975. Táto slávnosť pripadla vtedy na 18. mája.

Sestra M. Bernadeta vo svojich spomienkach uviedla: „*Jubilejný rok 1975: Na ortopedickom oddelení sme dlhšiu dobu ležali viaceré pacientky. Ja som prekonala tri operácie kĺbu i kolena. V nemocnici som už bola ako doma. Pán si ma iste vyvolil, aby som za ním kráčala úzkou a kamenistou cestou kalvárie.*

Mala som pri sebe malé rádio a každý večer som so svojimi siedmimi spolupacientkami počúvala vatikánske vysielanie modlitby svätého ruženca. Pritom sme museli

dávať dobrý pozor, aby sme lekárom, najmä primárovi, nezapríčinili nepríjemnosti. Bola doba komunizmu a všetko sa prísne sledovalo.

Pri jednom takomto večernom počúvaní vysielania Vatikánskeho rozhlasu sa celé osadenstvo rozplakalo. Vatikánsky rozhlas oznamoval, že u Svätého Otca Pavla VI. v Ríme boli návštevníci z celého sveta, len zo Slovenska nie. Po skončení vysielania som začala premýšľať, ako uistiť Svätého Otca Pavla VI. o tom, že Slovensko napriek prenasledovaniu nezabúda na Cirkev ani na jej pastiera – pápeža. Nebolo možné osobne navštíviť Rím a pápeža, preto vznikol list s textom:

Milovaný náš Svätý Otec Pavol VI.!

Sme pacientky na ortopedickej klinike v Martine. Večer čo večer sa spoločne modliame modlitbu svätého ruženca na Vaše úmysly. Zvlášť na ten Váš hlavný, ktorý sme sa dozvedeli z Vatikánskeho rozhlasu: Aby sa civilizácia lásky dostala do celého sveta. Denne za to obe-

tujeme ako choré spoločenstvo modlitbu svätého ruženca. Aby to nebo počulo, aby Matka Božia mala z toho radosť, prikladáme aj obeť. Na tieto Vaše úmysly obetujeme zbytok nášho života a smrť kedykoľvek a akokoľvek.

Ráno všetkých sedem pacientok vlastnoručným podpisom potvrdilo obetovanie vlastného života i smrti. Zalepenú obálku sa podarilo poslať Svätému Otcovi do Ríma.

Pacientky sa rozhodli aj po odchode z nemocnice pokračovať v dennej modlitbe ruženca. Do Vianoc pribudlo ďalších 846 ľudí ochotných obetovať na tento úmysel život i smrť kedykoľvek a akokoľvek.“

Otec Viliam Hořka, ktorý bol vtedy rektorom seminára v Bratislave, povzbudzoval zakladateľku, aby v začatí diele pokračovala: „Nie končiť, ale ďalej sa rozvíjať. Veď ste predsa začali vo Svätom jubilejnom roku. To musí vzrastať. Mali by ste si dať aj nejaké pomenovanie, aby ste boli ako rodina chorých.“

Prvé pomenovanie Zdravasový útok sa po krátkom čase zmenilo. Zakladateľka o vzniku nového pomenovania píše: „Napísala som viacerym, aby rozmýšľali nad novým pomenovaním. Prišlo veľa návrhov. Niektorí navrhli pomenovanie Spoločenstvo Sedembolestnej alebo

Máriina rodina či Rodina trpiacich. Z mnohých návrhov sme vybrali terajšie pomenovanie Rodina Nepoškvrnenej.“

Do Rodiny sa postupne hlásili noví členovia. Denne ich spája modlitba posvätného ruženca (aspoň päť deňsiatkov), stretnutie pod krížom o 15. hodine... Hoci v národe vládla prísna cenzúra, sestra Bernadeta si vždy našla niekoho, kto šíril túto myšlienku medzi chorými i zdravými. Vhodní na túto službu boli rovnako študenti ako i staré mamy. Pomaly začínali do tohto spoločenstva vstupovať aj kňazi.

To bol začiatok Rodiny Nepoškvrnenej, ktorá vyrástla na veľké spoločenstvo. Z malého semienka vzkĺčila veľká Rodina chorých i zdravých, ktorí obetovaním svojho utrpenia chcú spolupracovať na záchrane sveta.

V čase, keď bol 13. mája 1981 spáchaný atentát na pápeža Jána Pavla II., Vatikán začal viac zdôrazňovať Fatimské posolstvá. Začalo sa viac hovoriť o modlitbe posvätného ruženca. Sestra Bernadeta spolu so svojimi spolusestrami zostavila Zlatú knihu fatimskú. Je to útlá brožúrka, ktorá v krátkosti opisuje cieľ a spiritualitu Združenia Rodina Nepoškvrnenej a predovšetkým je tu uvedený rozjímavý ruženec, kto-

rý sa členovia Rodiny Nepoškvrnenej denne modlia. Tajomstvo ruženca sa opakuje v každom zdravase vždy inými slovami, ktoré umožnia modliacim mať zakaždým iný pohľad na to isté tajomstvo.

Na začiatku sa brožúrka šírila prepisovaním na písacom stroji. V roku 1988, z príležitosti Mariánskeho roku, vydal SÚSCM v Ríme dve vydania Zlatej knihy, ktorá bola farebne ilustrovaná.

Až po schválení Rodiny Nepoškvrnenej Svätou stolicou v roku 1991 sa mohla vytlačiť Zlatá kniha fatimská aj na Slovensku. Postupne bola preložená aj do češtiny, maďarčiny a najnovšie aj do albánskeho jazyka.

V tomto roku oslavuje Rodina Nepoškvrnenej už svoje 45. narodeniny. Koľkým už toto spoločenstvo pomohlo objaviť zmysel ich vlastného utrpenia, ale aj služby

chorým a trpiacim, v ktorých slúžime samému Kristovi?! Veď on sám povedal: „Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších, mne ste to urobili.“

Ďakujeme Bohu i Nepoškvrnenej za vznik i pôsobenie tohto spoločenstva Božích i Máriiných detí.

Výročný deň kánonického schválenia Rodiny Nepoškvrnenej – 8. jún

Hoci Rodina Nepoškvrnenej vznikla už v roku 1975, pápež Ján Pavol II. ju oficiálne schválil až 8. júna, v deň spomienky Nepoškvrneného Srdca Panny Márie, v roku 1991. Prečo? Tým, ktorí si pamätajú roky náboženskej neslobody na Slovensku, je odpoveď jasná. Až do pádu komunizmu sa členovia nemohli spolu verejne stretávať, vydávanie kníh alebo časopisu pre členov bolo nemysliteľné. Z prvých rokov sa zachovalo pomerne málo písomností, pretože členovia žili v strachu pred totalitou, ktorá bola pri moci. Z tohto obdobia nie sú presne známe ani mená, ani údaje o počte členov, lebo bolo nebezpečné, aby sa viedla evidencia. Všetko sa robilo v tajnosti. Viacerí kňazi i tajne vysvätení otcovia biskupi Ján Chryzostom Korec a Peter Dubovský o Rodine Nepoškvrnenej vedeli, podporovali ju, niektorí sa stali

aj jej členmi, ale aj napriek tomu nebolo možné požiadať Apoštolskú stolicu o schválenie, pretože musela pôsobiť v ilegality.

Až po páde komunizmu požiadala vtedajšia provinciálna predstavená sestra Ľudmila Kalafutová z poverenia generálnej predstavenej Kongregácie listom zo dňa 2. 2. 1991 Kongregáciu pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života o schválenie Rodiny Nepoškrvnenej. Najprv sa uvažovalo, že by to mohol byť Tretí rád. Pri osobnej návšteve biskupského úradu v Banskej Bystrici 1. 5. 1991 predniesol apoštolský nuncius Giovanni Coppa na základe odpovede, ktorú dostal z príslušnej Kongregácie z Ríma, biskupovi Rudolfovi Balážovi pripomienky, ktoré Kongregácia sestier Satmárok akceptovala. Podľa týchto pripomienok bola vyjadrená povaha, cieľ, základné princípy spirituality náboženského spoločenstva, z ktorej majú členovia čerpať... Prijal sa návrh, aby Rodina Nepoškrvnenej nebola vedená ako Tretí rád ale ako Združenie. Provinciálna predstavená požiadala listom zo dňa 10. 5. 1991 Biskupský úrad v Banskej Bystrici o zaslanie požadovaných materiálov prostredníctvom apoštolskej nunciatúry v Prahe na príslušnú Kongregáciu do Ríma.

Rodinu Nepoškrvnenej oficiálne schválil a potvrdil Svätý Otec Ján Pavol II. dekrétom, ktorý vydala Kongregácia pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života pod číslom S 65-1/91, 8. júna 1991 na sviatok Nepoškrvneneho Srdca Panny Márie, ako Združenie pri Kongregácii Milosrdných sestier sv. Vincenta – Satmárok. Dekrét Kongregácie pre inštitúty zasväteného života a spoločnosti apoštolského života bol doručený prostredníctvom apoštolskej nunciatúry v Prahe banskobystrickému diecéznemu biskupovi 5. júla 1991.

Obratom boli všetky materiály zaslané provinciálnej predstavenej spolu so sprievodným listom otca biskupa Rudolfa Baláža: „Som rád, že Vám môžem oznámiť radostnú správu. Práve dnes na sviatok svätého Cyrila a Metoda prišiel z Ríma schválený dekrét Rodiny Nepoškrvnenej, ktorý sme pred pár týždňami posielali na schválenie.“

Pápež, dnes už svätý Ján Pavol II., ktorý Rodinu Nepoškrvnenej schválil, sa v roku 2003 prostredníctvom otca biskupa Pavla Hnilicu sám prihlásil za člena tejto veľkej duchovnej rodiny Božích detí a detí Panny Márie.

Z archívnych materiálov spracovala sr. M. Alžbeta

Vďaka za otvorené srdcia

Až v týchto dňoch, keď sa uvoľňujú mnohé opatrenia spojené s pandémiou koronavírusu, mám viac času vnímať, ako veľmi nám v tejto ťažkej situácii pomohla Pan-
na Mária a naše modlitby k nej. Nepoškvrená Matka nás priviedla ešte bližšie k Bohu i k sebe navzájom, aby sme pomocou Božej milosti vedeli správne vzdorovať utrpeniu na tomto svete a cez nezištnú službu jeden druhému pochopili skutočnosť, že všetci sme si bratmi!

Slúžim v Domove sv. Jána z Boha, je to denné centrum pre ľudí bez domova. Po celý čas pandémie sme mali otvorené, aby sme boli blízko k tým, ktorí nikoho nemajú... So spolupracovníkmi sme si uvedomovali, že práve títo naši najbiednejší patria k najohrozenejším skupinám. Často sú v pokročilom veku, majú podlomené zdravie a keďže nemajú prístup ani k čistej vode, je pre nich ťažké dodržiavať aspoň základnú hygienu, o čom som sa presviedčal zakaždým, keď som ich navštívili v ich prirodzenom prostredí, či už kvôli ošetrovaniu alebo len pri návšteve a spoločnom rozhovore. V Bratislave sa odhaduje okolo 5

až 6 tisíc ľudí bez domova a mnohé z opatrení, ktoré boli zavedené, mali na nich vážny dopad. Prázdne ulice znamenali stratu aspoň tých pár eur, ktoré dostali ako almužnu, a zatvorené obchody či reštaurácie predstavovali problém, ako sa dostať – hoc i k vyhodenenému – jedlu a vode. Najhoršie však bolo, že týmito opatreniami sa u nich ešte viac prehĺbvala sociálna izolácia, v ktorej žijú, takže denne sme boli s nimi a bola to pekná skúsenosť, ktorá mnohých z nás niečím obohatila.

Každý, kto k nám do centra prišiel, dostal rúško, dezinfekčný prostriedok, mohol sa okúpať, prezliecť alebo si oprat' veci, naobedovať sa, oddýchnuť si. Súčasťou našej služby bola aj osвета a rozhovory o tom, ako sa chrániť pred nakazením či ako postupovať, ak by sa u niekoho prejavili príznaky. Mnohí však mali na nás počas dňa otázky a pýtali sa: „Prečo?“ Mnohí mali strach z neistoty pýtajúc sa: „Čo bude ďalej?“ A niektorí v očiach aj slzy... Bolo však povzbudzujúce vidieť, že to viacerých vedie k tomu, že sú zodpovednejší a viac sa zaujímajú o duchovné

veci. Na všetko sme spolu hľadali odpovede cez duchovné prostriedky karantény, najmä cez pokánie a spoločnú modlitbu, ktorá posilňuje našu solidaritu a najmä nádej. Často sme hovorili o tom, že táto pandémia nie je Božím trestom, ale výsledkom života bez Boha! Akoby sme každým neolútovaným hriechom otvorili priestor tejto pandémie. Prestali sme si vážiť najmenších, starých a chorých, nemali sme pekné slovo pre zdravotníkov a policajtov, neustále sme spochybňovali hodnotu tradičnej rodiny, ničili sme prírodu, voľný čas sme trávili v nákupných centrách, mysliac si, že si môžeme všetko kúpiť... Tento nespútaný materializmus a konzum nám poriadne pokrivil hodnoty! Vzdialili sme sa od Boha a na jeho miesto sme dali seba samých. Odsunuli sme nášho dobrého Boha do úzadia, vyhnali sme ho

zo škôl, z rodín, z práce, zo spoločenstiev... Tak potom mu nemôžeme vyčítať, prečo nás neochránil a niečo takéto dopustil! Boh nie je proti nám! Je s nami, za nás, ale plne rešpektuje slobodu, ktorú nám dal, teda aj vôľu odkloniť sa od neho, ísť proti nemu!

Táto pandémia nás veľa naučila! Zahнала nás domov, z ulíc do rodín a to bola príležitosť aj na cestu zvonku do vnútra, z povrchného života do vlastného vnútra, kde v hĺbke prebýva Boh. S ním sme schopní pochopiť aj krehkosť a zraniteľnosť, ktorú tak často prežívame, no najmä to, že Boh zostáva navždy s nami. Jeho milosrdenstvo trvá naveky a Kristov kríž je pre nás pevným bodom aj uprostred každej situácie okolo nás a vo svete. Pandémia bola a stále je pre nás časom skúšky, ale aj časom milosti, možnosťou prejsť cez utrpenie, očistiť sa a začať odznova a lepšie.

Po tejto skúške sa aj ja na mnohé veci pozerám inak a viac sa modlím, prosiac o milosť byť ako pustovník v meste hlbšie „postavený do trhliny“, ako o tom hovorí prorok Ezechiel (Ez 22, 30), a takto pracovať a modlitbou vstupovať do Božieho mlčania pre dobro bratov a sestier. Teší ma, že tak vo veľ-

kom bolo vidieť mnohé srdcia otvorené pre potreby slabých a najbiednejších. Avšak aj tu sa ukázalo, že nielen slabí potrebujú nás silných, ale aj my silní potrebujeme slabých, ich modlitby a obetované utrpenie.

Ďakujem za modlitby aj vám všetkým z Rodiny Nepoškvrnenej

a prosím, aby sme pamätali aj na ľudí bez domova. Možno sú nám na pohľad nepríjemní, možno k nim máme odpor, ale veľmi nás potrebujú... A nielen počas pandémie koronavírusu! Denne aj v nich môžeme stretnúť Boha, „Syna človeka, ktorý nemá kde hlavu skloniť...“

br. Márius-Dismas, Er.

Panna Mária – Rozväzovačka uzlov (6. časť)

V minulom článku o Panne Márii – Rozväzovačke uzlov sme sa zamýšľali nad uzlami, ktoré Panna Mária rozväzuje v našom živote. Hovorili sme o závislosti na práci, taktiež sme hovorili o závislosti na nesprávnych prejavoch zbožnosti a o iných závislostiach.

Aj v tomto článku budeme čerpať z prednášok, ktoré zazneli na seminári pátra Eliasa Vellu o Panne Márii – Rozväzovačke uzlov v Tatranskej Lomnici. Povieme si o ďalších závislostiach a budeme hovoriť o troch zlatých princípoch: Prijmi sám seba takého, aký si, so svojimi obmedzeniami. Bud' sám sebou, odstráň akúkoľvek masku. Zabudni na seba tým, že sa daruješ druhým.

Ďalšou závislosťou, ktorá sa pre niektorých môže zdať zvláštnou, je masochizmus. V masochizme sa skrýva určitá radosť, ktorú prežívam vďaka utrpeniu. Je to psychické narušenie. Niekedy to môžeme vidieť i medzi manželskými párami. Keď žena alebo muž prosí svojho manžela, manželku, aby ju bil,

(bila) a v tom nachádzajú určité zvrátené potešenie.

Závislosťou môže byť aj nakupovanie. Obvykle sa to viac týka žien než mužov. V nakupovaní vecí, ktoré nepotrebujeme, môžeme cítiť určité uspokojenie. Môže to byť tiež problémom. Páter Elias povedal, že sa stretol so ženou, ktorá mu ho-

vorila, že keď sa cíti zle, ide do nejakého nákupného strediska a minie všetky peniaze, ktoré má so sebou. Vráti sa domov a je spokojná. Žena je uspokojená a manžel začína byť nespokojný. Niekedy môže byť závislosť úplne jednoduchá. Napríklad, že kdekoľvek cestujeme, tak si so sebou berieme svoj vlastný vankúš. Aj to môže byť závislosť, ale nie je taká vážna.

Ďalšou vážnou závislosťou sú hazardné hry – automaty. Táto závislosť môže spôsobiť v rodine úplnú pohromu. Jednou zo závislostí, ktorá je veľmi rozšírená, je závislosť na alkohole. Je zaujímavé, že aj v Biblii nachádzame rôzne texty, ktoré ukazujú na závislosť na alkohole. Napríklad Kniha prísloví (Prís 23, 29-35). Ďalší text nachádzame u proroka Izaiáša (5, 11-12). Závislosť na alkohole nie je niečo nové, netýka sa len našej doby.

Známy psychiater a psychológ Jung hovorí, že dospelosť, zrelosť obsahuje tri veci. Prvá vec je prijať seba samého takého, aký som, so všetkým svojim obmedzením. Toto predstavuje jeden z hlavných problémov k dosiahnutiu zrelosti. Žiarime, závidíme druhým ich schopnosti a dary, talenty miesto toho, aby sme sa pozerali na vlastné dary

a schopnosti. Neustále si môžeme myslieť, že nás nikto nemiluje, že sme oproti druhým ľuďom menejcenní. Ak prijímam seba samého, tak dozrievam: prijímam svoju povahu, prijímam svoje vek, prijímam svoju inteligenciu... Musíme prijať skutočnosť, že nie sme dokonalí.

Druhý prvok podľa Junga je byť sám sebou. Buď sám sebou, odstráň masku zo svojej tváre. Bez toho, aby sme si to uvedomovali, nasadzujeme si masky, javíme sa inými, než v skutočnosti sme. Ako keby sme sa báli ukázať svoju podstatu, ukázať kým sme. Mám strach, že ma budú druhí odsudzovať, že ma neprijmú, tak si dám na tvár masku. Pozrime sa na sv. Pavla. Strhol všetky svoje masky, keď hovorí: „*Vidím dobro, cením si ho, ale zisťujem, že robím pravý opak. Robím to, čo nechcem robiť. Som úbožiak, chu-*

dák. Kto ma zachráni z tohto mŕtveho tela hriechu? “ (Porov. Rim 7, 18-24). Pavol sa nám tu predstavuje bez akejkoľvek masky. Hovorí, som slabý ako vy, som hriešny ako vy. V tom spočíva zrelosť.

Jung ďalej hovorí o tret'om rozmere dospelosti, ktorý je veľmi zaujímavý. Hovorí: „Zabudni na seba v darovaní sa druhým.“ Čím viac sa darujem, rozdávam druhým, tým je moja zrelosť väčšia. To sú tri zlaté princípy. Nakoľko sa nám podarí dosiahnuť takúto zrelosť, natoľko bude mať náš povraz menej uzlov. Uzol nevzniká ťažkosťou, s ktorou zápasím, ale vytvára sa vtedy, keď mi toto utrpenie, ťažkosť berie slobodu. Ak mi nejaký uzol neberie slobodu, tak vlastne ani nie je uzlom.

Jung ďalej pokračuje a hovorí: Miera dospelosti alebo zrelosti závisí na tom, či prijmem sám seba alebo neprijmem. A toto je tiež miera neurotika. Pokiaľ prijímam sám seba, nie som neurotický a pokiaľ sa neprijímam, som neurotický. Takže v určitom zmysle každý z nás je neurotikom. Záleží len na miere, v tom sa trochu líšime. Niektorí sú viac neurotickí, niektorí menej. Nikto z nás neprijíma sám seba úplne takého, aký je. Keď hovoríme, že mám prijať seba samého takého,

aký som, to neznamená, že nebudem so svojím stavom v prítomnosti nič robiť. My sa musíme vydať na našu duševnú cestu, ale aj na tejto ceste vždy ostaneme obmedzenými ľuďmi. Nikdy nedosiahnem celistvosť svojej identity. To znamená, že sa musím trvale snažiť. Jung bol presvedčený, že i neurotik môže byť uzdravený, keď prežije pravú náboženskú skúsenosť. Je to veľmi zaujímavé, pretože to nehovorí len z náboženského pohľadu, ale z pohľadu psychológa a psychiatra. Jung hovorí, že ak prežijem pravú, úprimnú náboženskú skúsenosť, tak sa miera môjho neurotického správania zmenší. Žiaľ, dnes mnoho psychiatrov hovorí pravý opak. Hovoria, že náboženské skúsenosti nás vedú k neurózam. Áno, i to môže byť, pokiaľ táto náboženská skúsenosť nie je pravá, pretože kľúčom náboženskej skúsenosti je realita, pravosť.

Častokrát duchovná terapia nestačí. Niežeby Boh nemal dostatok moci. Samozrejme, že má. Ale Boh obvykle takto nejedná. Uvediem vám príklad. Vezmite si alkoholika alebo hazardného hráča. Boh môže uzdraviť alkoholika bez akejkoľvek psychologickej terapie, liečenia. Ale v obvyklom prípade Boh chce od tohto človeka, aby prešiel neja-

kou rehabilitáciou, liečebným procesom. A k tejto psychologickej pomoci pridávame duchovnú pomoc. Tieto dve terapie: prirodzená, psychologická a duchovná, pod vplyvom Ducha Svätého, idú ruka v ruke. Žiaľ, častokrát sa deje to, že používame len jednu z týchto terapií. Vezmime si nášho alkoholika, hazardného hráča, ktorí prechádzajú kurzom rehabilitácie. Z psychologického pohľadu je to skvelé, ale po skončení toho programu má ten človek akoby prázdne vnútro. Vyprázdnil svoje vnútro od alkoholu, od drog, od hazardných hier, ale keď stojí tvárou tvár problému, tak nemá v ruke nič, čo by ho chránilo. Mladý človek riešil problém pomocou drog, ale teraz

mu drogy zobrali. V okamihu, keď zase stojí pred problémom, k čomu sa obráti? Mnohé takéto programy len vyprázdnia vnútro a nechajú ho prázdne. Preto mnohí ľudia po skončení liečebného programu upadnú do iných závislostí. Na druhej strane, keď sa ti snažím pomôcť len skrze kristoterapiu, potom to nestačí, aby si úplne odstránil uzol. Boh je toho schopný, ale pokiaľ mám nejaké psychologické prostriedky, tak ich musím používať. Nepochybujem o tom, že Boh sa o nás stará, ale nemôžem od neho očakávať, že mi dá chlieb, bez toho, aby som chodil do práce.

*Z prednášok P. Eliasa Vellu
spracovala sr. M. Jaroslava
(Pokračovanie v budúcom čísle)*

Cesta medaily

V tomto roku si pripomíname 190. výročie zjavenia Panny Márie sv. Katarína Labouré na Rue du Bac v Paríži, ktoré sa spája so Zázračnou medailou. Toto výročie je pre nás príležitosťou zamyslieť sa nad týmto darom, ktorý dostalo ľudstvo, nad posolstvom, ktoré medaila ukrýva. Zázračná medaila nie je nejaký amulet pre šťastie. Je to nástroj Božieho pôsobenia pri mnohých uzdraveniach a obráteniach.

Koncom novembra 1830 pri svätej spovedi rozpovedala sestra Katarína videnie, ktorú mala 27. novembra, v sobotu pred prvou

adventnou nedeľou, počas odpoľudňajšieho rozjímania. Videla tri rôzne obrazy. Najskôr uvidela Pannu Máriu stojacu na bielej pologuli,

pod nohami mala hada žltozelenej farby. V rukách držala zlatú guľu, na ktorej bol vztýčený malý kríž. „*Táto guľa predstavuje zemeguľu a každého človeka zvlášť, ktorého ja privádzam k Bohu,*“ vysvetľoval vnútorný hlas. Na prstoch Panny Márie sa objavili prstene, z ktorých žiarili nádherné lúče a dopadali na zemeguľu pod jej nohami. Okolo tohto obrazu sa utvoril oválny rám s nápisom: Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame. V treťom výjave videla opačnú stranu oválneho rámu, na ktorom sa vynímalo písmeno M, do neho bol vsadený malý kríž. Pod M boli dve srdcia – jedno ovenčené trním, druhé prebodnuté

mečom. Keď si to dobre obzrela, počula hlas: „*Treba zhotoviť medailu podľa tohto vzoru. Každý, kto ju bude nosiť, obsiahne veľa milostí, zvlášť tí, ktorí ju budú nosiť s dôverou.*“

Katarína pochopila, že to má povedať spovedníkovi, inak ju to bude trápiť, kým mu to nepovie. Otec Aladel takmer nepočúval tieto nové informácie. Bol rád, že od júla už mal pokoj s podobnými správami. Možno si z toho zapamätal iba to, že ide o akúsi medailu. To neprichádza do úvahy. V Cirkvi nie je dovolené čokoľvek rozširovať bez súhlasu kompetentnej autority. Rázne jej zakázal na to myslieť. Sestra Katarína sa uspokojila. To, čo si Panna Mária želala, to splnila – povedala to spovedníkovi. V decembri videla tento obraz znova, ale neodvážila sa o tom hovoriť, keď jej to spovedník zakázal. Vnútorný hlas ju nútil znova oznámiť posolstvo. Na jar sa o to pokúsila. Márna snaha! Otec Aladel ju predišiel a zakázal jej hovoriť. Vnútorný hlas neprestal naliehať.

Čo robiť? Na jeseň sa odvážila Panne Márii povedať: On ma nechce počúvať! Panna Mária jej povedala: „*On je mojím služobníkom, bál by sa ma zarmútiť.*“ Na jeseň

sa teda odvážila tretíkrát hovoriť: „Panna Mária je smutná“. Tieto slová ho znepokojili. Nerozhodný, dovolil Kataríne hovoriť viac. Radil sa s otcom Etienom, generálnym prokurátorom lazaristov. Ten mal zakrátko ísť k parížskemu arcibiskupovi. Otec Aladel sa k nemu pridal. Mons. Quélena celkom zaujalo zjavenie Panny Márie bez hriechu počatej. Vyžarovanie Slnka spravodlivosti – Krista – aké je to krásne vysvetlenie tohto tajomstva! „*Proti razeniu medaily nemám námietky! Nič na nej neodporuje ani viere, ani zbožnosti. Naopak, môže zveladiť slávu Božiu,*“ súhlasil Mons. Quélen.

Otec Aladel nakreslil hlavné rysy medaily. Radil sa so sestrou Katarínou. Konečne sa rozhodli dať raziť medailu, keď zrazu 26. marca, uprostred fašiangov, vypukla v Paríži cholera. Počet mŕtvych stúpil. Koncom mája sa zdalo, že epidémia ustúpila. Otec Aladel dal klenotníkovi Vachette objednávku na zhotovenie 1500 medailí. V druhej polovici júla sa však cholera začala šíriť znova. Panika sa zdvojnásobila.

Katarína dostala medailu začiatkom júla. Zahľadela sa na ňu. Bola spokojná? Ona sa nepozastavovala nad podrobnosťami. Bola šťastná,

že to podstatné tam bolo a že žiadosť Panny Márie sa splnila. „*Teraz ju treba rozširovať,*“ povedala. Bola si istá, že ostatné urobí Pán Boh.

Prvé obrátenia a uzdravenia prevýšili všetky očakávania. Medailu rozširovali bez odvolania sa na zjavenia. Na to by bolo potrebné kánonické vyšetrenie celej záležitosti, a potom bolo potrebné informovať o nej Rím, kde sa také správy neprijímali priaznivo. Úspech prevýšil diskretnosť. Zázraky sa množili. Ľudia sa začali zaujímať o pôvod medaily. Do Domu sv. Lazára začali celkom spontánne prichádzať poďakovania s prosbou o ďalšie medaily a o informáciu o jej pôvode. Od februára 1834, teda ešte pred uverejnením prvého opisu, začali medailu volať Zázračná. Nastal problém pre tak neočakávaný záujem o medailu a požiadavky o jej pôvode. Prvé stručné, až hmlisté informácie uverejnili 20. augusta v časopise Mesiac Panny Márie. Desiat tisíc medailí sa rozobralo v priebehu dvoch mesiacov. Druhé vydanie medaily v októbri, pätnásť tisíc kusov, sa rozobralo ešte rýchlejšie... V roku 1835 bolo rozobrať viac ako osem miliónov medailí. V ďalších rokoch to už nebolo možné sledovať.

Obnovovala sa horlivosť, pribúdali duchovné povolania. Predstavení žasli, súčasne ale vzrastali aj ich obavy. Povolenie na šírenie medaily bolo dané len parížskym arcibiskupom – teda pre jeho diecézu! Medaila sa však šíri do celého sveta! Rímske úrady mohli právom prehlásiť, že išlo o zneužitie. Čo ak zasiahne Posvätné ofícium? Bolo potrebné začať kánonické vyšetovanie. Katarína radikálne odmietala dať akúkoľvek výpoveď. Vyhlásila, že sa už na nič nepamätá.

Do tejto situácie zasiahla Panna Mária. V januári 1842 v Ríme došlo k zázračnému obráteniu židovského bankára Alfonza Ratisbona, ktoré bolo pripisované pôsobeniu Zázračnej medaily. Udalosť bola prijatá s veľkou publicitou. Kánonický proces konaný s Ratisbonom spôsobil nielen vlnu ďalšieho záujmu o Zázračnú medailu, ale otvo-

ril aj cestu k potvrdeniu medaily v Ríme. Pápež Gregor XVI. dostal jednu z prvých práve vyrazených medailí a dal si ju zavesiť nad svoje lôžko. Podobne kladný vzťah k medaile prejavovali aj ďalší pápeži: Pius IX., Lev XIII. a ďalší. Panna Mária sama sa postarala o schválenie medaily.

K vyznamenaniam a uznaniu medaily patrí aj gesto pápeža Pavla VI. V čase II. vatikánskeho koncilu pri ukončení záverečného zasadania nad kapitolou o Matke Božej a jej mieste v Cirkvi. Pred odchodom z Ríma pápež každému z 2000 biskupov daroval malú zlatú Zázračnú medailu. Bolo to veľmi vhodné, pretože Zázračná medaila obsahuje všetko to, čo Cirkev učí o Panne Márii: o jej príhovore, o moci nad zlom vo svete, o jej spojení s Ježišom Kristom, o kríži v našom živote...

Sr. Marianna Bucková, DKL

Svedectvá a spomienky

na sestru M. Bernadetu

Bohu zasvätenú ženu, ktorá bola síce malej útlej postavy, avšak mala veľké srdce, som zaregistroval po prvý raz ešte ako žiak siedmeho ročníka základnej školy. Bolo to

v období tesne po páde komunistického totalitného režimu vo vtedajšom Československu. V Katolíckej cirkvi sme prežívali jar slobody, čo bolo vidieť aj z vydávania kresťan-

skej tlače. Pri premýšľaní, akým smerom by som mal kráčať životom, sa mi dostalo do rúk jedno z prvých čísel časopisu Zrno, kde bol uverejnený rozhovor so zakladateľkou Rodiny Nepoškvrnenej, sestričkou Bernadetou Pánčiovou.

V tomto veku majú tínedžeri svoje túžby, o ktorých sa možno nedokážu podeliť s tými najbližšími, ale hľadajú možnosť zdôveriť sa niekomu, koho pokladajú za svoj vzor. Po dlhšom otáľaní som sa rozhodol „zariskovať“ a napísal som sestre Bernadete list, v ktorom som sa jej zdôveril s mojou túžbou stať sa kňazom. Zároveň som ju poprosil o akúsi formu duchovného sprevádzania a podporu. Čakal som na odpoveď, keďže však neprichádzala, na celú vec som aj zabudol. O to väčšie bolo moje prekvapenie, keď mi bol predsa len list od sestričky doručený. Písal sa koniec januára 1991. *„Ďakujem Ti, že si sa odvážil mi napísať. Veľmi rada Ťa budem viesť ku Tvojmu duchovnému a životnému ideálu – byť kňazom! To povolanie si si nevybral Ty, to Ti dáva Pán Ježiš. On si Ťa tiahne. To je po dare viery najväčší dar od Pána Boha,*“ stálo

napísané v liste. Pre mňa to bol balzam na dušu a ďalšia Božia odpoveď na moju prosbu, ktorú som mu adresoval: *„Hovor, Pane, tvoj sluha počúva.“* Tento list mám doteraz, ako i všetky ďalšie od mojej duchovnej mamy Bernadety, odložený a rád si ho znova a znova čítam. A pritom premýšľam...

Často som listami sestričku informoval o krokoch, ktoré som robil aj na základe jej duchovných povzbudení. Vo farnosti Považany, kde som prežil svoje detstvo a obdobie dospievania, sa takto začal šíriť apoštolát Rodiny Nepoškvrnenej. Najprv v zariadení sociálnych služieb a neskôr v celej farnosti. Nie málo veriacich sa zapísalo do Zlatej knihy fatimskej a Rodiny Nepoškvrnenej. Vrcholom tohto apoštolátu bol deň, v ktorý sestrička zavítala na návštevu do našej farnosti, aby sa stretla

s veriacimi a povzbudila chorých obetovať svoje choroby a trápenia dobrému Bohu. Pre mňa osobne, vtedy som už bol gymnazistom, to bolo prvé osobné stretnutie so sestričkou Bernadetou. Dovtedy naša komunikácia prebiehala iba formou korešpondencie. S členmi Rodiny Nepoškvrnenej z našej farnosti sme začali chodiť i na spoločné stretnutia Rodiny Nepoškvrnenej do Martina alebo na Velehrad... Opäť za tým bola táto malá pokorná žena, ktorá ma v listoch povzbudzovala, aby som zorganizoval autobus pre našich členov. Tu nemôžem zabudnúť i na ľudí, ktorí mi v tom pomáhali.

Keď som začiatkom roku 1996 sestre Bernadete oznámil, že som si podal prihlášku do kňazského seminára, napísala mi o svojich radosných pocitoch a prosbách chorým, aby sa za mňa modlili. Verím, že mi tieto modlitby neustále pomáhajú na mojej kňazskej ceste. V tom istom liste ma zároveň nezabudla aj formovať. Jej slová: „...vieš, *nie je všetko len začať, to treba, to je prvý krok za cieľom, ale dôležitejšie je potom žiť podľa toho ideálu, ktorý sme si zvolili vo veľkej poko-*

re ako prvá „Slúžka Pánova“ – Panna Mária!“ mi veľmi pomáhali počas rokov kňazskej formácie, ale pomáhajú mi aj dnes. Zároveň mi sľúbila: „*Budem na Teba pamätať až do smrti, beriem si Ťa sama pod patronát.*“ Môžem len a len dosvedčiť, že bola týmto slovám verná a skutočne sledovala, ako sa moje povolanie do služby Bohu a ľuďom vyvíja. Skrze sestru Bernadetu som našiel i nových príbuzných, ktorí mi nezištne pomohli v čase mojich rímskych štúdií, aby sme sa nakoniec stali rodinou. Rád si spomínam i na osobnú prítomnosť sestry Bernadety a ďalších sestier satmárok na mojich kňazských primíciách. Sestrička ostala skutočne verná svojmu prísľubu, ktorý mi dala na začiatku mojej kňazskej formácie.

Verím však, že svojmu sľubu zostáva verná i po svojej smrti, ktorou sa narodila pre nebo. Cítim, že sa na mňa pozerá i dnes, sleduje moje kroky a skrze príhovor našej nebeskej Matky Panny Márie oroduje u dobrého Pána Boha, aby som vytrval v kňazstve jeho Syna, Ježiša Krista až do smrti.

Vdp. Dušan Kolenčík

Fatima stále aktuálna

Nesmieme sa diviť, že svedectvo fatimských detí nebolo v čase zjavení mnohými prijaté. Tak je tomu aj dnes, hoci Hyacinta a František sú už povýšení na oltár a uctievané si ich ako svätých. Či niekedy nepohrdame maličkými, deťmi a seba samých považujeme za schopnejších pre odovzdanie posolstva? Nuž Božia logika je úplne iná. Vo Fatime, v Lurdoch, v La Sallete, v Kibeho a inde boli práve deti pozvané oznámiť ľuďom vážne odkazy neba, upozorňujúce na morálne zlyhania i smutné následky pri nedodržaní podmienok nápravy. Tieto deti boli prvé, čo toto posolstvo prijali a aj žili.

Hľadiac na príklad fatimských pastierikov si môže každý z nás dať pravdivú odpoveď na otázku: Aká je moja viera, nádej a láska? Dovoľme, aby konanie týchto detí roztopilo v našom srdci ľady vlažnosti alebo ľahostajnosti.

Fatimské deti – hrdinovia viery, nádeje a lásky

Viera

František pri zjavení anjela a Panny Márie videl všetko, ale nič nepočul. Hyacinta všetko počula aj videla, ale s Pannou Máriou sa nikdy nerozprávala. Iba Lucia sa mohla s Pannou Máriou i rozprávať. Panna Mária sa deťom sťažovala, že „Ježiš je príliš urážaný“ a vyzvala nielen ich, ale všetkých ľudí, aby sa „modlili a prinášali obety za obrátenie hriešnikov.“ Hoci František tieto slová priamo od Panny Márie nepočul, nepochyboval o ich prav-

divosti, uveril im a s celou vrúcnosťou detského srdiečka sa odvtedy často i v skrytosti modlieval, „aby utešoval nášho Pána, pretože je taký smutný.“

Pozorujme vieru fatimských detí v prítomnosť Ježiša v Eucharistii, keď anjel pri svojom treťom zjavení držal v ruke kalich a nad ním hostiu, z ktorej kvapkali do kalicha kvapky krvi. Deti denne, často až do úmoru, opakovali modlitbu, ktorú ich anjel naučil: „Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý, hlboko sa ti klaniam...“

Všetky tri deti sa spoločne rozhodli obetovať sa za spásu duší! Napriek

rôznym skúškam a vyhrážkam nechvejne verili v pravosť zjavení. Pre záchranu „úbohých hriešnikov“ dokázali mnoho trpieť a denne sa modlievali ruženec. Pritom to boli deti veselé, radostného srdca, obľúbené u svojich rovesníkov.

Ako s týmito deťmi niekedy kontrastuje ťarbavosť nášho srdca, keď máme priniesť obeť alebo pomodliť sa nejakú modlitbu navyše, i keď sme už tisíckrát počuli, ako je to veľmi potrebné. Či niekedy neplatí o nás – smutný svätý je naozaj „smutný svätý“?

Nádej

František a Hyacinta počas chrípkyovej epidémie ťažko ochoreli. Začala sa pre nich životná krížová cesta, ktorú im predpovedala i Panna Mária. No táto ich cesta utrpenia je v mnohých veciach odlišná od iných ľudských krížových ciest. Vynikala láskou ku krížu. A práve táto láska otvorila srdcia malých súrodencov pre pôsobenie Ducha Svätého. Vďaka tejto láske sa dostalo celému svetu nekonečné množstvo Božej milosti. Lucia denne navštevovala chorého Františka. Vo svojich spomienkach uviedla: „Počas choroby bol František stále veselý a pokojný. Túžil potešiť Pána Ježiša.“ Aj Hyacinta nazývala svoje utrpenie „novou príležitosťou trpieť za obrátenie hriešnikov.“ Lucia, ako najstaršia z detí, bola hlavným terčom podozrení a výsmechu. A keď z poslušnosti musela odísť do vzdialeného kláštora, v pokore prijala túto izoláciu. Svojou trpezlivosťou a láskou nás fatimské deti učia, že aj utrpenie v ľudskom živote môže byť veľkým duchovným bohatstvom. Nehľadeli na veľkosť obety. Ich túžba po záchrane hriešnikov bola oživená od začiatku silnou nádejou v Božie milosrdenstvo. Už pri druhom zjavení anjela pochopili jeho výzvu: „*Modlite sa, veľa sa modlite! Najsvätejšie Srdcia Ježiša*

cinta nazývala svoje utrpenie „novou príležitosťou trpieť za obrátenie hriešnikov.“ Lucia, ako najstaršia z detí, bola hlavným terčom podozrení a výsmechu. A keď z poslušnosti musela odísť do vzdialeného kláštora, v pokore prijala túto izoláciu. Svojou trpezlivosťou a láskou nás fatimské deti učia, že aj utrpenie v ľudskom živote môže byť veľkým duchovným bohatstvom. Nehľadeli na veľkosť obety. Ich túžba po záchrane hriešnikov bola oživená od začiatku silnou nádejou v Božie milosrdenstvo. Už pri druhom zjavení anjela pochopili jeho výzvu: „*Modlite sa, veľa sa modlite! Najsvätejšie Srdcia Ježiša*

a Márie chcú skrze vás prejavit' milosrdenstvo. Neprestajne obetujte Najvyššiemu svoje modlitby a umŕtvovanie. "

Bolo by zahanbujúce, keby aj nám nádej fatimských pastierikov neprenikla do srdca. Koľko nezodpovedaných otázok dokážeme vyriešiť, ak prijme-me ich spôsob myslenia a konania. Prispejme k tomu, aby sa čím skôr naplnil prísľub Panny Márie o jej konečnom víťazstve vo svete.

Láska

Toto slovo fatimské deti naplnili do bodky. Vieme si predstaviť to množstvo modlitieb, sebazaprení, ponížovania a prijatých utrpení, ak by za tým nebola láska? Tu už musíme stíchnuť a dať „klobúk dolu“ pred silou tohto veľkého svedectva o láske. Najmä, keď ide o deti. Je to až nepochopiteľné, že prinášali obety za „neznámych hriešnikov“. Do akej hĺbky tieto malé deti pochopili cenu ľudských duší! Aká túžba po ich záchrane ich spaľovala po tom, ako v jednom videní na niekoľko okamihov zazreli peklo!? Až vo večnosti sa v plnosti dozvieme cenu ich obetavej lásky. Vieme, že ich vlasť – Portugalsko, bolo ušetrené od občianskej vojny, ktorá zúrila v susednom Španiel-

sku, keď ich Panna Mária žiadala o modlitbu na tento úmysel. A po zasvätení Portugalska Panne Márii biskupmi v roku 1940 túto krajinu obišla Druhá svetová vojna. A koľko „úbohých hriešnikov“ fatimské deti zachránili! Aké je tajomstvo tejto ich duchovnej sily? Láska k Bohu a k Panne Márii. Toto tajomstvo platí i dnes. Mária ako dobrá Matka viedla fatimské deti najprv k Ježišovi v Eucharistii. Ona je Kráľovná anjelov a pred svojim zjavením poslala anjela, aby ich srdce naplnil láskou k Bohu cez poznanie eucharistického tajomstva. Od tej chvíle srdcia detí milovali Ježiša, i keď tí mladší ešte vtedy neboli ani na prvom svätom prijímaní. Cítili, že Boh je láska a denne ho uzmierovali za urážky, ktorých sa mu dostáva od ľudí.

Takto vyzerá láska k Bohu a k blížnemu. Každý z nás si môže pri myšlienke na hrdinský život fatimských detí spytovať svedomie. Je tu však aj výzva – pozvať deti našej doby k nasledovaniu ich priateľov z Fatimy. Milí rodičia, starí rodičia, vychovávatelia – priblížte deťom Ježiša a učte ich modlitbe ruženca, najlepšie spolu, osobným príkladom, tak, ako to robili rodičia fatimských detí. Duch Svätý

doplní, čo my nedokážeme, a potom môžeme očakávať „lepšie časy,“ po ktorých túžime.

Napriek všetkým našim výhradám, či už skrytým alebo otvoreným, voči správaniu detí, nezabudnime, že sám Ježiš chce, aby sme aj my boli ako deti – jednoduchí a úprimní vo vzťahoch. Svojich učeníkov napomínal: „Ak nebudete, ako deti...“ Nikdy nezabudnem na rozprávanie môjho dávneho priateľa, rušňovodiča: „Túto službu som vykonával 30 rokov. Bola to zodpovedná a namáhavá práca – niekedy prakticky bez odpočinku, v kuse deň i noc! Býval som na okraji mesta a do práce som išiel pešky, aby som sa mohol modliť ruženec. Cez deň som sa vždy zastavil v chráme a tam jednoducho, detsky som odovzdával svoju prácu pod ochranu Panny Márie. Nikdy som sa nedostal do nejakej nebezpečnej situácie. Ale jedenkrát

som dostal viditeľné znamenie, že Božia pomoc je stále so mnou. S nákladným vlakom som maximálnou rýchlosťou prešiel vzdialenosť vyše 300 km. Keď som prišiel do cieľovej stanice, po odpojení súpravy som s lokomotívou odchádzal pomaly, takmer krokom, do rušňového depa a vtedy sa utrhla jedna os – kolesá lokomotívy vyleteli mimo koľají. Bol to ľudsky nevysvetliteľný prípad havárie. Keby sa to bolo stalo skôr, počas jazdy maximálnou rýchlosťou?“

Keď si na to spomeniem, vždy mi znejú jeho slová: „... *jednoducho, detsky som odovzdával svoju prácu pod ochranu Panny Márie...*“ I táto udalosť nás povzbudzuje k tomu, aby sme so všetkou vážnosťou prijímali odkaz Fatimy, odovzdaný prostredníctvom detí. Máme sa veru od týchto detí čo učiť!

Ladislav Štefanec

Svätý Michal – silný bojovník proti zlu

Svätý Michal, archanjel, je patrónom Katolíckej cirkvi v boji proti pokušeniam a diablu; rytierov, vojakov, obchodníkov, parašutistov, policajtov, námorníkov.

Existencia duchovných bytostí, ktoré Sväté písmo zvyčajne volá anjelmi, je pravda viery. Anjeli sú čisto duchovné stvorenia, majú rozum a slobodnú vôľu. Celou svojou by-

tosťou sú Boží služobníci a poslovia, osobné a nesmrteľné stvorenia. Anjeli sú prítomní už od stvorenia sveta a v priebehu celých dejín spásy, veľmi často ich spomína už Starý zákon.

Celý život Ježiša Krista, jeho vtelenie, narodenie, verejná služba, úzkosť v Getsemanskej záhrade, zmŕtvychvstanie i nanebovstúpenie sprevádzajú anjeli. Budú aj pri Kristovom druhom príchode a budú mu posluhovať pri súde ľudstva. Do Kristovho návratu celý život Cirkvi má úžitok zo vzájomnej a účinnej pomoci anjelov. Ľudský život je od detstva až po smrť obklopený ich ochranou a orodovaním. Podľa náuky Cirkvi má každý veriaci pri sebe anjela strážcu, ktorý ho vedie životom. Kresťanský život má už tu na zemi vo viere účasť na blaženom spoločenstve anjelov zjednotených v Bohu.

Spomedzi svätých anjelov sú nám najznámejší svätí archanjeli – Michal, Gabriel a Rafael, ktorí majú každoročne svoj sviatok 29. septembra. Michal – jeho meno znamená „Kto ako Boh“ – je vodca a knieža nebeského vojska. Bojoval proti vzbúrenému a pyšnému Luciferovi a ostatných anjelov povzbudzoval k vernosti voči Bohu. Ako diablov ich pýcha a neposlušnosť vzdialili od Boha, tak

poslušnosť, pokora a horlivosť za Božie slová povýšila Michala nad iných anjelov. Svätá matka Cirkev si ho ctí ako svojho zvláštneho ochrancu a veriaci ho vzývajú o ochranu vo všetkých nebezpečenstvách tela i duše. Je to mocný ochranca v pokušeniach diabla a s istotou vedie duše pred Boží trón.

Meno sv. Michala sa niekoľkokrát spomína v Biblii. Prvýkrát je to v Knihe proroka Daniela v 10. kapitole, v 13. a 21. verši, keď sa Danielovi zjavil anjel a okrem iného mu povedal: „*Knieža Perzského kráľovstva stálo proti mne dvadsaťjeden dní a hľa Michal, jedno z prvých kniežat, prišlo mi na pomoc... A teraz sa vrátim bojovať s perzským kniežatom. Len čo vyťahnem, už prichádza knieža grécke; a niet jediného, kto by mi proti nim pomáhal, okrem Michala, vášho kniežata.*“ Druhýkrát sa spomína tiež v Knihe Danielovej, v 12. kapitole: „*V tom čase povstane Michal, veľké knieža, čo stojí nad synmi tvojho národa*“ (Dan 12, 1). Spomína sa tiež v Novom zákone, a to v 9. verši Júdovho listu: „*Keď sa archanjel Michal v rozhovore s diablom prel o Mojžišovo telo, neodvážil sa vyniesť rúhavý výrok, ale povedal: ,Nech ťa Pán potrestá.*““ Je to na-

rážka na starú židovskú tradíciu dialógu medzi archanjelom Michalom a satanom o Mojžišovo telo, ktorá sa nachádza v apokryfnom spise Nanebovzatie Mojžiša. Podľa nej archanjel Michal ukryl Mojžišov hrob. Satan ho odhalil a chcel zviest' židovský národ na hriech tým, že by sa Mojžišovi začali klaňať ako svojmu hrdinovi.

Na základe týchto pasáží zo Svätého písma dala kresťanská tradícia sv. Michalovi štyri úrady:

- bojovať proti satanovi;
- zachraňovať duše veriacich z moci satana, osobitne v hodine smrti;
- ochraňovať Boží ľud – Židov v Starom zákone, kresťanov a Cirkev v Novom zákone;
- sprevádzať duše ľudí zo sveta pred Boží súd.

Chcem sa dotknúť troch miest zo svätej omše, kde sa spomínajú anjeli. Keď sa v liturgii spieva Glória, úvodné slová tvorí posolstvo anjelov betlehemským pastierom pri narodení Ježiša Krista. Spev „Svätý, svätý, svätý...“ – pochádza z videnia a povolania proroka Izaiáša, ktorého pery očistil anjel (porov. Iz 6, 2-4). Záver každej prefácie končí odvolaním sa na prítomnosť anjelov: „Preto s anjelmi, archanjelmi...“

Sv. Michal, archanjel, bol vždy známy ako silný bojovník proti zlu, najmä preto, že je zaznamenaný v Knihe zjavenia apoštola Jána: „Na nebi sa strhol boj: Michal a jeho anjeli bojovali proti drakovi. Bojoval drak i jeho anjeli, ale neobstáli a už nebolo pre nich miesto v nebi. A veľký drak, ten starý had, ktorý sa volá diabol a satan, čo zvädzal celý svet, bol zvrhnutý; zvrhnutý bol na zem a s ním boli zvrhnutí jeho anjeli“ (Zjv 12, 7-9). Na základe tejto epizódy je svätý Michal často zobrazovaný v umeleckom prevedení, ako zabodáva kopiju alebo meč do Satana. Ten je často znázornený ako had alebo drak.

Modlitba, ktorú zložil pápež Lev XIII., sa stala jednou zo základných katolíckych modlitieb a mnohí exorcisti ju odporúčajú každému, kto potrebuje bojovať proti prítomnosti zla vo svojom živote.

Sv. Michal, archanjel, bráň nás v boji, buď nám ochrancom proti zlobe a úkladom diabla. Pokorne

prosíme, nech mu Boh ukáže svoju moc. A ty, knieža nebeských zástupcov, Božou mocou zažeň do pekla satana a iných zlých duchov, ktorí sa na skazu duší potulujú po svete. Amen.

*Gabriel Brendza,
dekan – farár
Banská Bystrica-mesto*

Ponuka knihy: Veľkosť sv. Michala, archanjela

Rodina Nepoškrvnenej vám ponúka knihu *Veľkosť svätého Michala, archanjela*, ktorú v týchto dňoch vydala. Ide o slovenský preklad diela, ktoré otvára srdce pre úctu k sv. Michalovi, archanjelovi. Podnetom na vydanie tejto tridsaťdňovej pobožnosti k sv. Michalovi bolo odporúčanie Svätého Otca Františka, aby sme sa obracali na Pannu Máriu a sv. Michala, archanjela, a tak vyprosovali ochranu pre Cirkev pred diablom, ktorý stále hľadá, ako by nás oddelil od Boha a vzájomne rozdelil. Knihu si môžete objednať na adrese redakcie.

Ohlasy

V júni roku 2019 som dostal od Rodiny Nepoškrvnenej blahoželanie ku kňazskej vysviacke. Nedávno, keď som si nanovo pozeral blahoželania k vysviacke, sa mi opäť dostal do rúk tento list. Hoci skoro s ročným odstupom, no o to viac s úprimným srdcom, sa chcem poďakovať celej Rodine Nepoškrvnenej za vaše modlitby a obety

za nás kňazov. My kňazi veľmi potrebujeme vaše modlitby a uisťujem vás, že aj vy ste v našich modlitbách... Ešte raz vďaka za vaše obety a modlitby!

Miroslav, kaplán

Srdečne pozdravujem celú Rodinu Nepoškrvnenej a ďakujem nášmu Pánovi i našej nebeskej Mat-

ke, že už 45 rokov chránia rodinu tých, ktorých spojilo utrpenie v tej najrôznejšej podobe. Nech je Rodina Nepoškvrnenej naďalej rodinou pre všetkých, ktorí sa svojím utrpením dostali až na kalváriu svojho života.

Všetkých týchto trpiacich bratov a sestry pokladám za silnejších od seba vo viere, nádeji i láske. Dobrý Boh nech vás všetkých naďalej žehná! S vďakou za všetky obetované modlitby a utrpenia zostáva

*Lubomír Grega,
špirituál kňazského seminára*

Členom Rodiny Nepoškvrnenej som už 22 rokov. Chcem sa pripojiť k tým, ktorí duchovne pomáhajú novokňazom. Aj ja sa chcem modliť za jedného z nich. Som telesne postihnutý a práve modlitba posvätného ruženca mi pomáha v mojom živote, pri nesení kríža. Často, keď ma niečo rozruší, upokojí ma práve táto modlitba. Je to tá najlepšia pomoc! Treba len veriť a Pán Ježiš a Panna Mária pomôžu.

Milan Briestenský

Už je tomu pár rokov, ako ste mojej manželke Magdaléne začali pravidelne posielat' text duchovnej obnovy. Každý si so záujmom pre-

čítam a vždy nájdem niečo poučné. Medzi mestom Vrbové a Smolenice je obec Chtelnica, kde som pred viac ako polstoročím vyrastal. Nad touto obcou, v krásnom horskom prostredí sa nachádza kaplnka zasvätená sv. Rochusovi, ktorý je od stredoveku vzývaný ako ochranca pred morom a epidémiami. Tam som sa v tej dobe prvýkrát stretol s úctou k tomuto svätcovi. Podrobnejšiu zmienku som našiel až teraz v duchovnej obnove na máj – jún. Veľká vďaka za priblíženie života pomerne málo známeho svätca. Tiež ma milo prekvapili slová o sv. Korone, tiež málo známej, ale v tomto čase tak aktuálnej svätici. Táto svätica je uctievaná ako patrónka pred epidémiami a nepriaznivým počasím, ale aj ako symbol vytrvalosti vo viere. Zaujala ma aj predchádzajúca duchovná obnova, venovaná sv. lekárovi Giuseppe Moscatimu, mužovi obdivuhodného života.

Veľmi pekne vám ďakujem za tieto články, ktorými ste potešili nielen mňa, ale iste aj ďalších, ktorým posielate duchovnú obnovu. Túto radosť by so mnou určite zdieľala aj manželka Magdaléna, ktorá je už rok vo večnosti.

Čitateľ Marián

Svedectvá z kríža

Ruženec – môj príbeh

V mojom živote nastalo obdobie sucha – ani ruženec, ani denná modlitba... Všetko sa začalo meniť, keď som sa stala dospelou kresťankou. Vravím si, že k môjmu obráteniu prispelo päť žien. Najprv Panna Mária, potom moja maminka, rehoľná sestra (animátorka na birmovke), birmovná mama a najlepšia kamarátka. Rehoľná sestra mi hovorila o Rodine Nepoškrvnenej: „Táňa, ak chceš, mohla by si sa tam prihlásiť aj s maminkou.“ Maminka sa prihlásila hneď, ale mne to trvalo dva roky, kým som si uvedomila, do akej Rodiny idem. Členovia RN sa každý deň modlia ruženec. Ako to zvládnem ja?

Modlitba ruženca nám môže pripadať niekedy veľmi dlhá a stereotypná. Stále opakujeme skoro tie

isté slová. Ale v týchto slovách je ukrytý úžasný poklad! Poklad lásky a príbehu Svätej rodiny. Odvtedy, ako ma sestrička zaregistrovala do Rodiny Nepoškrvnenej, snažím sa modliť ruženec každý deň. Na začiatku to nebolo ľahké, ale potom som prežívala úžasný vnútorný pokoj a trpezlivosť. Priznam sa, že nie vždy sa mi podarí pomodliť sa každý deň ruženec. No na druhý deň sa snažím pomodliť dva. Avšak dôležité je modliť sa ju srdcom, určite nie mechanicky. Viem, že Panna Mária si cení akékoľvek úsilie človeka, ktorý sa chce pomodliť čo i len desiatok ruženca. Vyššie spomínaným osobám ďakujem za všetko a prajem všetkým veľa požehnaní a chuti do modlitby ruženca.

Tatiana

Informácie

Milí naši čitatelia!

V dôsledku krízovej situácie nebolo možné skôr vydať druhé tohoročné číslo nášho časopisu, preto vám ho teraz ponúkame ako dvojčíslenie 2-3/2020. Ďakujeme vám za porozumenie a želáme príjemné čítanie.

- ✿ Seminár s pátrom Eliasom Vellom OFM Conv., ktorý sa mal konať od 28. 6. do 2. 7. 2020 a púť k Panne Márii z Pompejí a k talianskym svätcom v termíne od 6. 9. do 13. 9. 2020, sú pre súčasnú svetovú pandémiu koronavírusu zrušené. Ak to situácia dovoľí, radi by sme púť do Pompejí zorganizovali na budúci rok 2021 približne v tom istom termíne.
- ✿ Ponúkame vám posledné voľné miesta na duchovnú obnovu pre členov RN, ktorá sa uskutoční v termíne od 8. 10. do 11. 10. 2020 v Čičmanoch pod vedením otca Ľuboša Václaveka.
- ✿ S láskou vás povzbudzujeme, aby ste sa aj tento rok zapojili do duchovnej kytice pre Svätého Otca a otcov biskupov k Vianociam 2020. Túto kyticu pripravujú členovia RN každý rok zo svojich modlitieb a obetovaných dní a k nej pridávajú text s blahoželaním pre Svätého Otca a otcov biskupov. Členovia zasielajú duchovnú kyticu každý sám za seba alebo v mene menšieho či väčšieho spoločenstva, prípadne celej farnosti. Nezabúdajme na tieto vzácne modlitby a obety, ktoré sú také potrebné tým, ktorým Boh zveril zodpovednú službu vo vedení svätej Cirkvi. Príspevky do duchovnej kytice je potrebné nahlásiť do 10. októbra.
- ✿ Veľmi pekne ďakujeme všetkým, ktorí sa v tomto roku prihlásili modliť sa a obetovať za našich novokňazov. Nech vám to dobrotivý Boh odmení svojím požehnaním. Naši novovysvätení kňazi, ktorých budete podporovať svojou modlitbou, vám budú za vašu duchovnú pomoc určite vďační.
- ✿ Ďakujeme zo srdca všetkým za zaslané pozdravy a veľkonočné prania ako aj za blahoželanie k jubileu RN. Chceme sa osobitne poďakovať za všetky vaše modlitby a obety, ktorými sa prihovárate za nás u nebeského Otca. Ani my na vás vo svojich modlitbách a obetách nezabúdame.
- ✿ Aj tento rok pripravujeme pre vás stolový kalendár RN spolu s malým kalendárikom. Kalendár bude venovaný 30. výročiu schválenia Rodiny Nepoškvrnenej, ktoré si pripomenieme 8. júna 2020. V kalendári si budete môcť prezrieť fotografie z akcií RN. Počas celého roka nás budú sprevádzať myšlienky Svätého Otca Františka. Návratku na objednávku kalendára nájdete v nasledujúcom čísle časopisu RN.

Osemsmerovka

Túžbou zakladateľky Rodiny Nepoškrvnenej sr. M. Bernadety Pánčiovej bolo ružencovými... Po vyškrtaní všetkých slov zvyšných 32 písmen tvorí tajničku.

AKCIA, AMBIT, BAGDAD, BERNADETA, CESTA, COLNICA, DOBRA, ENZÝM, ETUDA, FRÁTRI, HABIT, CHARITA, JAZVA, KÁLAY, KÁNON, KRÉDO, LARGO, MIAZGA, MISÁLY, MODLITBY, NÁDEJ, NÁPIS, OBILIE, OBRAZ, OFERA, OPÁTI, OSOBA, PÁNČIOVÁ, PANNA MÁRIA, PAMÄŤ, PIETA, POKORA, RENTA, RODINA NEPOŠKVRNENEJ, RODINY, RUŽENCE, SOCHOR, SIENE, SKOBA, SPEVÁCI, SPLEŤ, SPOJE, ŠTÓLA, TÁLIA, TATRY, TRASA, TURIEC, VIERA, VRÍCKO, ZÁKON, ZÁVAN, ZÁŤAŽ, ZNIEV, ŽALMY.

Z	A	H	A	B	I	T	U	R	I	E	C	I	D	K	S	F	E	A
A	I	R	Á	M	A	N	N	A	P	E	R	O	C	P	R	K	T	R
A	L	V	B	T	A	S	D	M	S	Z	M	B	L	Á	Á	É	U	O
I	Á	A	R	O	M	A	I	T	Á	Ť	A	E	T	N	V	S	D	K
Š	T	Y	R	I	D	S	A	Ť	P	Á	Ť	R	O	Č	I	E	A	O
T	P	R	A	G	Á	B	A	I	S	M	I	N	B	I	E	C	P	P
Ó	A	Z	A	L	O	Ž	E	N	I	A	O	A	O	O	R	N	A	S
L	G	B	Y	S	Á	T	O	J	P	P	I	D	F	V	A	E	Ť	O
A	O	C	O	M	A	K	A	E	Á	Y	L	E	L	Á	É	Ž	N	CH
N	V	K	Ý	K	Á	A	S	T	N	Z	R	T	I	I	A	U	A	O
Á	Š	Z	C	Z	S	P	I	I	N	A	Á	A	E	L	T	R	S	R
D	N	I	A	Í	O	L	D	I	E	E	O	V	M	T	I	B	M	A
E	A	V	E	J	R	O	E	N	S	N	R	Y	A	T	K	B	Y	O
J	E	N	E	N	R	V	K	Š	O	P	E	N	A	N	I	D	O	R

Osemsmerovku pripravila Eleonóra Argalášová.

Správne vylúštenie tajničky nám pošlite písomne na adresu redakcie najneskôr do **31. júla 2020**. Tajnička osemsmerovky z čísla 1/2020 znie: „Pôstny čas je čas milosti odbúrať svoje nečnosti.“ Výhercovia sú: **Viera Angeľovičová** z Lipian, **Anna Ondrušková** z Červeníka a **Helena Sinaiová** z Brehova. Výhercom srdečne blahozeláme a posielame peknú knihu.

*Modlitba
duchovného prijímania*

K tvojim nohám, môj Ježiš, sa skláňam
a obetujem ti kajúcnosť svojho skrúšeného srdca,
ktoré sa vo svojej nepatrnosti ponára
do tvojej svätej prítomnosti.

Klaniam sa ti vo sviatosti tvojej lásky,
túžim ťa prijať do chudobného príbytku,
ktorý ti ponúka moje srdce.

Vo vyčkávaní šťastia sviatostného prijatia
chcem ťa prijať duchovne.

Príď ku mne, môj Ježiš, aby som mohol prísť k tebe.

Kiež tvoja láska roznieti celé moje bytie
v živote i v smrti.

Verím v teba, dúfam v teba, milujem ťa.

Amen.

Pápež František

*(Modlitba duchovného sv. prijímania,
ktorú navrhol pápež František veriacim
pri sv. omši 19. marca 2020)*

*„Čím dlhšie zostanete bez prijímania,
tým viac bude vaša duša slabšia
a nakoniec sa stanete
nebezpečne ľahostajnými.“*

(sv. Ján Bosco)

